

PEFC-STANDARDITYÖRYHMÄN 18. KOKOUS

Aika: 19.1.2021 klo 9.00–16.00

Paikka: Etäkokous

Läsnä:	Paavo Pelkonen	Kokouksen puheenjohtaja
	Birgitta Partanen	Arktiset aromit ry
	Tage Fredriksson	Bioenergia ry
	Taina Ihaksi	ELY-keskus
	Marko Syrjälä	EPM Metsä
	Pauli Sibakov	Eteläisen-Suomen yhteismetsät ry
	Antti Kilpeläinen	Itä-Suomen yliopisto
	Juha Ruuska	Joulupuseura ry
	Jenny Fredriksson	Kalatalouden Keskusliitto ry
	Maria Nyström	Kestävän Metsätalouden Yhdistys ry
	Harri Palo	Kirkkohallitus
	Lauri Hyytiäinen	Koneyrittäjät ry
	Karoliina Kärkäs	Loimua Oy
	Jukka Sippola	Loimu ry
	Lea Jylhä	Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
	Eine Rosenberg-Riihimäki	Maanomistajain Liitto ry
	Erkki Eteläaho	METO – Metsäalan asiantuntijat ry
	Tuomo Turunen	METO – Metsäalan Yrittäjät ry
	Vesa Junnikkala	Metsä Group
	Antti Otsamo	Metsähallitus
	Ville Manner	Metsäkoulutus ry
	Petri Pajunen	Metsänhoitoyhdistysten palvelu MHYP Oy
	Tiina Vuoristo	Metsäteollisuus ry / Puusepäniteollisuus ry
	Matti Heikkilä	MTK Metsävaltuuskunta
	Helena Taskinen	Museovirasto
	Maaren Angeli	Paliskuntain yhdistys
	Markus Laatikainen	Pohjois-Suomen yhteismetsien yhdistys ry
	Sarita Kämäräinen	Saamelaiskäräjät
	Janne Yrjönen	Stora Enso Oyj Metsä
	Sampo Juhajoki	Suomen 4H-liitto
	Juha Rutanen	Suomen luontoyrittäjyysverkosto ry
	Jarkko Partanen	Suomen metsäkeskus
	Ere Grenfors	Suomen Metsästäjäliitto ry
	Emma Siltala	Suomen partiolaiset
	Marko Svensberg	Suomen Riistakeskus
	Kimmo Syrjänen	Suomen ympäristökeskus
	Viktor Harvio	Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf
	Jukka Miettinen	Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy
	Jari Sirviö	Teollisuusliitto
	Heikki Myöhänen	Tornator Oyj
	Laura Lahtinen	Tuote- ja palvelukaupan yhdistys ETU ry
	Tuomas Kara	UPM Kymmene Oyj Metsä
	Auvo Kaivola	PEFC Suomi – Suomen Metsäsertifiointi ry, asiantuntijajäsen
	Jenni Kylmäaho	PEFC Suomi – Suomen Metsäsertifiointi ry, asiantuntijajäsen
	Hannes Pasanen	Tapio Palvelut Oy, kokouksen sihteeri

1) Kokouksen avaaminen ja läsnäolijoiden toteaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.02. Todettiin, että läsnäolijat kirjataan Teams-kokouksen osallistujalistaan perustuen.

Puheenjohtaja toi esiin, että tässä kokouksessa on tavoitteena saada avoinna olevat kriteerit käsiteltyä ja saavuttaa yhteisymmärrys kriteereiden sisällöstä ja standardiluonnoksen hyväksymisestä. Hyväksyttiin kokouksen asialista työjärjestykseksi.

2) Valtakunnallisen virtavesien lohikalakanta-aineiston esittely

Taina Ihaksi (ELY-keskus) piti alustuksen valtakunnallisesta virtavesien lohikalakanta-aineistosta. Esitys on lisätty pöytäkirjan liitteeksi (liite 1). Esityksessä käytiin läpi mm. seuraavia asioita:

- Lohikalajien uhanalaisuus ja toimenpiteet vaelluskalakantojen elinympäristöjen parantamiseksi.
- Suojavyöhykkeen ja uoman rakenteen merkitys uomien ekologiaan.
- Metsänkäsittelyn ja ojituksen vaikutus veden laatuun.
- Vesienhoidon tavoitteet.
- Paikkatietoaineistojen (Ranta10 ja lohikalakanta-aineisto) sisältö, kattavuus ja käyttö.

Käytiin keskustelua esityksen sisällöstä.

- Kysyttiin, voidaanko lohikalakanta-aineistoon sisältyvät luokat 1 (kannan luontainen lisääntyminen epävarmaa) ja 2 (säännöllistä luontaista lisääntymistä) erotella toisistaan?
 - Täsmennettiin, että aineistossa on mukana molemmat luokat. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan on tärkeää huomioida myös sellaiset kannat, jotka eivät ole elinvoimaisia.
- Tuotiin esiin, että aineistossa on mukana melko leveitäkin uomia.
 - Tuotiin esiin, ettei ole nähty tarpeelliseksi poistaa leveitä uomia, koska tällä ei ole vaikutusta kriteeristön vaatimuksiin. Aineisto näyttää kaikki sellaiset uomat, joissa on todettu olevan lohikalakantaa.
- Kysyttiin, voidaanko aineistoon lisätä uomat, joissa ei ole todettua lohikalakantaa?
 - Tuotiin esiin, että Ranta10-aineisto sisältää myös uomat, joissa ei ole todettua lohikalakantaa. On huomiotava, että kaikkia näistä 0-luokan uomista ei ole vielä tarkistettu, eli myös osassa niistä voi olla lohikalakantoja.
- Kysyttiin, mitä kaloja lohikalakanta-aineisto sisältää?
 - Täsmennettiin, että aineistossa on mukana harjus, taimen, lohi ja siika.

3) Edellisen kokouksen pöytäkirja

Todettiin, että edellisen kokouksen pöytäkirjaan on esitetty lisäyksiä, jotka on toimitettu standardityöryhmälle kokouskutsun yhteydessä. Kokouksessa esitettiin lisäyksiä koskeva kappalerakenteeseen liittyvä muutostarve, joka hyväksyttiin.

Hyväksyttiin standardityöryhmän 17. kokouksen 7.12.2020 pöytäkirja siihen kokousmateriaaleissa ja tässä kokouksessa esitetyin täsmennyksin.

4) Standardiluonnoksen kriteeristö ja liitteet

Todettiin, että tässä kokouksessa jatketaan standardiluonnoksen toisella kuulemiskierroksella saatujen kommenttien ja edellisissä standardityöryhmän kokouksissa nostettujen muutostarpeiden käsittelyä. Kokouksessa käsitellään kriteerit 10, 17, 19, 24 ja 33.

Sihteeri esitteli yhteenvedoa käsiteltäviä kriteereitä ja liitteitä koskevista kommentteista ja edellisissä kokouksissa käydystä keskustelusta.

Alle on koostettu kuhunkin käsiteltyn kriteeriin liittyvät työvaliokunnan esitykset, kokouksessa käydyn keskustelun keskeinen sisältö sekä keskustelun perusteella tehdyt muutokset. Kokouksessa hyväksyty standardiluonnos on lisätty pöytäkirjan liitteeksi (liite 2).

Kriteeriluonnos 10

Todettiin, että kriteerin muutostarpeet saatiin suurimmalta osalta käsiteltä edellisessä kokouksessa. Tässä kokouksessa jatketaan puustoltaan vanhoja metsiä koskevien vaatimusten ja kriteeritekstin viimeisen kappaleen muotoilua.

Todettiin, että Paliskuntain yhdistys, Suomen ympäristökeskus, Saamelaiskäräjät ja ELY-keskus on edellisen standardityöryhmän kokouksen jälkeen esittänyt tarpeelliseksi käydä tätä kokousta valmistelemaa keskustelua puustoltaan vanhoihin metsiin liittyvistä vaatimuksista. Ryhmän kokoonkutsujana toimi Paliskuntain yhdistyksen edustaja ja standardityöryhmän jäseniä on tiedotettu mahdollisuudesta osallistua keskusteluun.

Paliskuntain yhdistyksen edustaja totesi, että ryhmä kokoontui 18.1.2020, mutta ei löytänyt kompromissiratkaisua, eikä näin ollen tuo esitystä käsiteltäväksi. Keskusteluun osallistuivat seuraavat henkilöt ja organisaatiot:

- Taina Kojola, Lapin ELY-keskus,
- Tiina Vuoristo, Metsäteollisuus ry
- Sirkku Manninen, Helsingin yliopisto
- Toni Etholen, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
- Taina Ihaksi, Kaakkois-Suomen ELY-keskus
- Tiina Sanila-Aikio, Saamelaiskäräjät
- Kirsi-Marja Korhonen, Metsähallitus
- Sarita Kämäräinen, Saamelaiskäräjät
- Kimmo Syrjänen, SYKE
- Anna-Kaisa Heikkonen, MTK
- Pekka Punttila, SYKE

Aloitettiin kriteerin käsittely ja keskusteltiin siihen liittyvistä muutostarpeista. Tuotiin esiin seuraavia huomioita ja esityksiä:

- Todettiin, että edellisessä kokouksessa esillä olleen työvaliokunnan esityksen (kriteeritekstin viimeinen kappale) tarkoitus oli löytää kompromissi, joka kohtuullistaisi yksittäiselle metsänomistajalle koituvia kustannuksia ja turvaisi monimuotoisuudelle arvokkaat rakennepiirteet.
 - Tuotiin esiin, että tämä esitys on työvaliokunnan tekemä, eikä se ole ollut mukana kommentointikierroksella.
 - Tuotiin esiin, että kriteerin muutoksella mahdollistettaisiin laajojen ekologisesti erittäin arvokkaiden pinta-alojen käsittely Lapissa metsissä, jotka ovat nyt voimassa olevassa standardissa metsänkäsittelyn ulkopuolella, jotka täyttävät komission esittämän EU:n biodiversiteettistrategian vaatimukset ja ovat poronhoidolle erittäin arvokkaita. Muutos heikentäisi standardin ekologista kestävyttä.
 - Esitys sai sekä kannatusta että vastustusta.
- Tuotiin esiin, että puustoltaan vanhojen metsien kuvaus on koettu sekä kohteiden tunnistamisen että auditoinnin kannalta epäselväksi. Kohteiden kuvauksiin aikaisemmin tehdyt muutokset nähdään tarpeellisena käytännön toimijoiden kannalta.
 - Kohteiden kuvaukseen tehtyjen muutosten säilyttäminen sai sekä kannatusta että vastustusta.
- ELY-keskus esitti, että kaikki kriteerissä 10 mainitut d-kohdan kriteerit täyttävät kohteet tarjottaisiin ensisijaisesti suojeluun. Esitys ei saanut kannatusta.
- ELY-keskus toi esille, että pienmetsänomistajien osalta olisimme valmiita jonkinlaiseen kompromissiin, mutta standardityöryhmä ei ollut halukas laatimaan esim. isoille metsänomistajille erilaista kriteeriä, joten ELY ei voi kannattaa

ehdotusta. ELY toi esille, ettei kansainvälisessä standardissa ole kohtaa, joka kieltäisi erilaisten vaatimusten asettamisen eri metsänomistajaryhmille.

- ELY-keskus esitti, että kriteeritekstin d-kohdasta poistetaan kohta ”sekä ympäristöstään selvästi erottuvia”, koska maanantaisessa kokouksessa tuli esille, että linjaus johtaa pinta-alojen pienenemiseen.
- Esitettiin, että kriteeritekstin viimeinen kappale pidettäisiin ennallaan.
- Tuotiin esiin, että vanhat metsät ovat tärkeitä poronhoidolle, mm. talviravinnon kannalta. Vanhoja metsiä tulisi suojella myös poronhoidon edellytysten turvaamiseksi. Vanhoissa metsissä on poroille tärkeää loppoa ja jäkälää.
- ELY-keskuksen edustajan näkemyksen mukaan standardityön päivityksessä ei ole huomioitu tarpeeksi tutkimustuloksia, eikä ekologisia vaatimuksia ole viety kriteereissä tarpeeksi eteenpäin. Vähemmistönä olevia tahoja tulisi huomioida paremmin.
- Huomautettiin, että kriteeristöön on työn aikana tehty hyvin vähän taloudellista kestävyyttä edistäviä muutoksia. Lähes kaikki kriteeristöön tehdyt muutokset koskevat ekologisen ja sosiaalisen kestävyuden edistämistä, joista aiheutuu metsänomistajille merkittäviä taloudellisia kustannuksia.
- Tuotiin esiin, että vanhoilla metsillä on tärkeä merkitys saamelaiskulttuurin harjoittamiselle. Esitettiin, että puustoltaan vanhoja metsiä koskevia vaatimuksia ei tulisi muuttaa.
- Tuotiin esille, että standardityöryhmän tehtävänä on tarkistaa Suomen PEFC-kriteerien sisältö ja varmistaa, että ne ovat PEFC:n kansainvälisten vaatimusten mukaiset. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kriteeriin esitetty muutos ei vastaisi kansainvälisen standardin vaatimuksia koskien erityisesti ekologisesti merkittäviä metsäalueita (8.4.2.) ja alkuperäiskansojen huomiointia (8.6.3.).

Käydyn keskustelun perusteella todettiin, että kriteeritekstin kohdan 5 puustoltaan vanhat metsät osalta muutostarpeista ei löydetä kompromissiratkaisua. Päätettiin palauttaa kohdan ominaispiirteiden kuvaus nykyisin voimassa olevan PEFC FI 1002:2014 -standardin mukaiseksi kuitenkin niin, että kohdassa II oleva kirjaus ”Puusto on muodostunut erikokoisista puista” muutetaan muotoon ”puusto on eri-ikäisrakenteinen”. Lisäksi poistetaan kriteeritekstin d-kohdan kuvauksesta kirjaus ”sekä ympäristöstään selvästi erottuvia”.

Johtopäätökset:

- Kriteeritekstin d-kohdan puustoltaan vanhojen metsien kuvaus pidetään PEFC FI 1002:2014 -standardin mukaisena lukuun ottamatta kohtaa II, joka muotoillaan seuraavasti:
 - Puusto on eri-ikäisrakenteinen tai koostuu useasta latvuserroksesta ja puulajista taikka on myöhäisen sukessiovaiheen kuusikko.
- Kriteeritekstin viimeiseen kappaleeseen ei tehdä muutoksia. Muotoilu pidetään PEFC FI 1002:2014 -standardin mukaisena.
- Kriteeritekstin d-kohdan vaatimuksia koskeva teksti kirjataan seuraavasti:
 - Lisäksi toimenpiteissä säilytetään jäljempänä lueteltujen luonnonsuojelullisesti arvokkaiden elinympäristöjen biologista monimuotoisuutta luonnehtivat ominaispiirteet. Elinympäristöt ovat tärkeimmiltä ominaispiirteiltään luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia, selvästi maastossa havaittavia ja tunnistettavissa olevia.
- Ei muita muutostarpeita.

Kriteeriluonnos 17

Työvaliokunnan esitykset:

- Työvaliokunta esittää, että nostetaan kriteeritekstin kappale ”Norojen läheisyydessä toimitaan kriteerin 10 vaatimusten mukaisesti” sitä edeltävän kappaleen yläpuolelle.
- Työvaliokunta esittää, että kriteeritekstiin lisätään seuraava ELY-keskuksen ja Metsäteollisuus ry:n edustajien muotoilema kirjaus: ”Mikäli vesilain mukaan toteutettavat vesitalouden järjestelyt vaativat luonnontilansa menettäneen puron

perkaamista ja suojakaistalla liikkumista, voidaan suojakaistavaatimuksista tarvittaessa poiketa perkausta vaativalla alueella”

- Työvaliokunta esittää, että määritelmään 51 lisätään seuraava kirjaus: ”Puroja ovat myös pienet uomat, joissa on vettä ympäri vuoden ja kalan kulku on mahdollista. Purojen tunnistamiseen voidaan käyttää Ranta10-aineistoa ja lohikalakanta-aineistoa”.

Todettiin, että kriteeriä käsiteltiin edellisessä kokouksessa, mutta sen käsittely jäi kesken. Jatkettiin kriteerin käsittelyä ja keskusteltiin siihen liittyvistä muutostarpeista. Kriteeriin tuotiin useita lisäyksiä ELY-keskuksen toimesta, jotka hyväksyttiin. Alla on kuvattu keskeiset kokouksessa tuodut huomiot ja esitykset:

- ELY-keskuksen edustaja totesi, että kriteeriin tehdyillä muutoksilla on todennäköisesti hyvin myönteinen vaikutus monimuotoisuudelle, riistalle ja vesistöjen elpymiselle. ELY-keskus toi esiin seuraavat vesilain vaatimuksiin perustuvat esitykset, jotka saivat kannatusta.
 - Metsäteiden rakentamista ja perusparannukseen liittyvän kriteeritekstin kappaleen loppuun tulisi lisätä ”ja vesiensuojelusta huolehditaan”.
 - Indikaattoriin tulisi lisätä seuraava kirjaus: ”Uudistusaloilta, joilta johdetaan vettä laskuojaan, on toteutettu tarkoituksenmukaiset vesiensuojelutoimenpiteet”.
- ELY-keskus toi esille, että kriteeri 11 ei sisällä kivennäismailla tehtyjä ojituksia ja on tärkeä varmistaa, että myös kivennäismailla toteutetaan tarpeelliset vesiensuojelutoimenpiteet ja tehdään ojitusten tarveharkintaa. Tällä hetkellä ELY-keskuksiin tulee jonkin verran ojitusilmoituksia kivennäismaa-alueilta, joilla ei ole tarvetta ojituksille.
- ELY-keskus toi esille, että uoman ylityksiä koskevaan kriteeritekstin kappaleeseen ”Uoman ylitykset toteutetaan niin, ettei uomaa merkittävästi muuteta ja sen suuntaan muodostu vettä johtavia painanteita” kannattaisi täsmentää, että kirjaus koskee myös noroja, koska vesilain mukaisesti norot ovat uomia. Tätä ei pidetty tarpeellisena.
- Kysyttiin, millä aikataululla lohikalakanta-aineisto saadaan metsäkeskuksen järjestelmiin?
 - ELY-keskuksen edustaja toi esiin, että aineistot voidaan viedä suunnittelupuolelle vuoden 2021 puolella.
 - Suomen metsäkeskuksen edustaja täsmensi, että aineistot on mahdollista viedä metsäkeskuksen sisäisiin järjestelmiin vuoden 2021 puolella, mutta metsänomistajilla ja toimijoilla käytössä olevaan metsään.fi-järjestelmään aineisto saadaan aikaisintaan vuonna 2022. Aineistot ovat vapaasti ladattavissa Suomen ympäristökeskuksen verkkosivuilta.
- Todettiin, että kriteeritekstin kolmas kappale vaatii täsmentämistä, koska lohikalakanta-aineisto sisältää kohteita, joissa kannan luontainen lisääntyminen on epävarmaa. Muotoiltiin kappaleen kolmas virke seuraavaan muotoon:
 - ”Poikkeukset eivät koske uomia, joissa on Suomen luontaiseen lajistoon kuuluva lohikalakanta^{x3)}”.
 - Lisätään edelliseen lisäykseen viittaava määritelmä x3) ”Kohteiden tunnistamiseen voidaan käyttää lohikalakanta-aineistoa”.

Johtopäätökset:

- Hyväksyttiin työvaliokunnan esitykset.
- Muotoillaan kriteeritekstin kolmannen kappaleen kolmas virke seuraavasti:
 - ”Poikkeukset eivät koske uomia, joissa on Suomen luontaiseen lajistoon kuuluva lohikalakanta^{x3)}”.
 - Lisätään edelliseen lisäykseen viittaava määritelmä x3) seuraavasti ”Kohteiden tunnistamiseen voidaan käyttää lohikalakanta-aineistoa”.
- Lisätään seuraava kirjaus indikaattorin viimeiseksi kappaleeksi:
 - ”Uudistusaloilta, joilta johdetaan vettä laskuojaan, on toteutettu tarkoituksenmukaiset vesiensuojelutoimenpiteet”.

- Lisätään metsäteiden rakentamista ja perusparannusta koskevan kappaleen loppuun kirjaus ”ja vesiensuojelusta huolehditaan”.
- Ei muita muutostarpeita.

Kriteeriluonnos 19

Todettiin, että kriteerin jäljellä olevina muutostarpeina on tuotu esiin lannoitukseen ja kantojen nostoon liittyvät mahdolliset vaatimukset E-luokan pohjavesialueilla. Keskusteltiin kriteeriin liittyvistä muutostarpeista ja tuotiin seuraavia huomioita ja esityksiä:

- Tuotiin esiin, että tuhkalannoituksella voi olla vaikutuksia pohjaveden laatuun ja vedenottamoihin sekä pohjavedestä riippuvaisiin ekosysteemeihin. ELY-keskus toi esille, että mikäli tuhkalannoitus luokitelluilla pohjavesialueilla sallitaan, tulee teksti muotoilla seuraavasti: ”Turvemaiden tuhkalannoitus on kuitenkin sallittua, mikäli se ei vaaranna pohjaveden laatua eikä E-luokitukseen johtanutta pohjavedestä riippuvaista pintavesi- tai maaekosysteemiä”. E-luokan pohjavesialueilla alueen luontoarvot tulee selvittää etukäteen niin, ettei niitä vaaranneta. ELY-keskus antaa lausuntoja siitä, missä tapauksissa ja millä rajauksilla lannoitus on mahdollista. Asiaa olisi tarpeen tuoda kriteeritekstin sisältöön.
- Todettiin, että E-luokituksen tarkoituksena on informoida pohjavesialuetta koskevasta muun lainsäädännön mukaisesta suojelusta. E-luokitus on annettu koko pohjavesialueelle, vaikka vain pieni osuus alueesta on sellaista, joka ylläpitää muun lain suojelemaa kohdetta.
- ELY-keskus toi esille, että E-luokan pohjavesialueiden kantojenkorjuun yleispätevä salliminen ei ole perusteltua. E-luokka on merkki siitä, että pohjavesialueen vaikutuspiirissä on vähintään yksi merkittävä, suoraan pohjavedestä riippuvainen ja lainsäädännön suojelema luontokohde, joka tulee huomioida pohjavesialueeseen vaikuttavien toimien yhteydessä.
- Kysyttiin, kuinka voidaan varmistaa, ettei kantojen korjuulla ja lannoituksilla ole vaikutuksia E-luokasta riippuvaisille ekosysteemeille.
 - Tuotiin esiin, että kriteerit 9 ja 10 kieltävät kantojen korjuun ja lannoituksen kyseisissä elinympäristöissä.
- ELY-keskus toi esille, että metsätaloustoimet ovat merkittävä uhka E-luokan perusteena oleville merkittävälle pintavesi tai maaekosysteemeille. Näiden kohteiden lisääminen Kriteerin 4 luontotietoihin olisi perusteltua. Kriteeri 4 ei sisällä ko. alueita.
- ELY-keskus esitti, että myös kantojen käsittelyä rajoitettaisiin E-luokan alueilla, koska sillä voi olla suoria vaikutuksia E-luokan perusteena oleviin ekosysteemeihin. Kantojen korjuun osalta katsottiin kuitenkin kriteerin 9 ja 10 sisältävän tarpeelliset vaatimukset.

Muotoiltiin kriteeritekstiä keskustelun perusteella niin, että siinä tuodaan esiin E-luokan pohjavesialueista riippuvaisten ekosysteemien huomioimista lannoituksissa.

Johtopäätökset:

- Muotoillaan kriteeritekstin ensimmäinen kappale alla olevan mukaisesti:
 - Vedenhankintaa varten tärkeillä (1-luokka, 1E-luokka) ja soveltuvilla (2-luokka, 2E-luokka) pohjavesialueilla⁵⁶⁾ ei käytetä⁵⁷⁾ kemiallisia kasvinsuojeluaineita eikä lannoitteita eikä korjata kantoja. Turvemaiden tuhkalannoitus on sallittua, mikäli se ei vaaranna pohjaveden laatua^{x4)}. E-luokan pohjavesialueilla lannoitus on sallittua, mikäli se ei vaaranna E-luokitukseen johtanutta pohjavedestä riippuvaista pinta- tai maaekosysteemiä. E-luokan pohjavesialueilla ei käytetä kemiallisia kasvinsuojeluaineita.
- Ei muita muutostarpeita.

Kriteeriluonnos 24

Todettiin, että kriteereitä 21–24 käsitelleelle alatyöryhmälle annettiin aikaisemmin tehtäväksi laatia esitys indikaattorin b-kohdan kirjauksesta. Todettiin, että alatyöryhmä ei ole päässyt kirjauksesta yksimielisyyteen.

Metsähallituksen edustaja toi esiin seuraavan esityksen em. kohdan kirjaukseksi:

- Indikaattorin b-kohdan teksti säilytetään nyky muodossaan ja sen loppuun lisätään viittaus määritelmään 78.
- Kirjataan määritelmä 78 seuraavasti: ”Tarjouspyyntö- ja sopimusvaiheissa valtion, kuntien ja seurakuntien hankintayksiköt sekä muut hankintalain 5 §:ssä tarkoitetut hankintayksiköt noudattavat kulloinkin voimassa olevaa tilaajavastuulakia sekä lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016) ja vakiintuneita hankintamenettelyjä”.

Keskusteltiin esityksestä. Tuotiin esiin, että esitetyn määritelmän muotoilun kohta ”ja vakiintuneita hankintamenettelyjä” on epäselvä ja esitys voidaan hyväksyä niin, että kyseinen kohta poistetaan. Täsmennettiin, että tilaajavastuulaki tulee kirjata muotoon ”Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä”. Hyväksyttiin esitys edellä mainituin täsmennyksin.

Johtopäätökset:

- Muokataan määritelmä 78 alla olevan mukaisesti. Määritelmään viitataan indikaattorin b-kohdan viimeisessä sanassa:
 - ”Tarjouspyyntö- ja sopimusvaiheissa valtion, kuntien ja seurakuntien hankintayksiköt sekä muut hankintalain 5 §:ssä tarkoitetut hankintayksiköt noudattavat kulloinkin voimassa olevaa lakia tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (1233/2006) sekä lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016).

Kriteeriluonnos 33

Työvaliokunnan esitykset:

- Työvaliokunta esittää, että poistetaan kriteeristä sammalen ja kuntan keruuseen liittyvät asiat seuraavasti:
 - Poistetaan määritelmistä julkaisu ”Teppo Rantanen, 2017: Sammalen keruun periaatteet sekä Rahkasammaleen kestävän keruun työohje.”
 - Muokataan kriteerissä 4 olevaa luonnontuotteiden määritelmää seuraavasti: ”Luonnontuotteilla tarkoitetaan luonnonvaraisia tai puoliviljeltyjä metsämarjoja ja -sieniä, luonnonkasveja, sammalia ja jäkäliä sekä erikoisluonnontuotteita kuten mahlaa, pakuria, pihkaa ja kuusen kerkkiä.”
- Lisätään määritelmiin julkaisu ”Seija Niemi & Marjut Turtiainen, 2019. Luonnontuotteista metsänomistajille. Lapin AMK:n julkaisuja.”

Todettiin, että kriteerin muutostarpeet on käsitelty aikaisemmin lukuun ottamatta sammalen ja kuntan keruuseen liittyviä asioita. Aikaisemmin on sovittu, että Bioenergia ry:n ja GTK:n edustajat pohtivat muotoilua mahdollisesta uudesta sammalen ja kuntan keruuta koskevasta kriteeristä.

Todettiin, että Bioenergia ry on toimittanut tiedon, ettei se näe tässä vaiheessa tarvetta sisällyttää rahkasammalta PEFC-standardiin, eikä edellytyksiä laatia sille erillistä kriteeriä. Todettiin, että tämän myötä sammalen ja kunta keruuta koskevaa kriteeriä ei ole tarpeellista laatia.

Johtopäätökset:

- Hyväksyttiin työvaliokunnan esitykset.
- Ei muita muutostarpeita.

Standardiluonnoksen liite 1

Työvaliokunnan esitykset:

- Työvaliokunta esittää, että poronhoitolain kuvaustekstin loppuun lisätään kirjaus ”Lisäksi laki edellyttää, että hakkuutyöt on suoritettava siten, ettei poroille aiheuteta vahinkoa (42 §).”

Todettiin, että lakiliitteeseen esitettiin syksyn kuulemiskierroksella mm. poronhoitolain kuvaustekstin täsmennystarve, mitä työvaliokunta esittää lisättäväksi.

Lisäksi Loimu ry on esittänyt lakiliitteeseen sisällytettäväksi alla oleva lisäys työaikalain kuvaustekstiin:

- ”Lain 38 §:n mukaan ainoastaan sellainen työntekijä, jonka pääasiallisena tehtävänä on johtaa ja valvoa muiden työntekijöiden työtä tai joka on tehnyt sopimuksen joustotyöstä, voi sopia kirjallisesti lisä- ja ylityökorvausten sekä sunnuntaityöstä maksettavan korvauksen maksamisesta erillisenä kuukausikorvauksena.”

Hyväksyttiin yllä mainitut työvaliokunnan ja Loimu ry:n esitykset. Todettiin, että lakiliitteessä ei ole muita muutostarpeita.

Standardiluonnoksen liite 2

Todettiin, että PEFC:n kansainväliset metsänhoidon vaatimukset sisältävä PEFC ST 1003:2018-standardi antaa mahdollisuuden soveltaa kriteeristöä puuviljelmiin. Suomen kansallisen standardin osalta erilliset soveltamisohjeet on katsottu tarpeellisiksi joulupuuviljelmiä koskien.

Todettiin, että joulupuuviljelmiä koskevassa liitteessä ei ole muutostarpeita.

5) Standardiluonnoksen johdantoteksti ja rakenne

Johdantoteksti

Todettiin, että työvaliokunta on laatinut standardiluonnokseen johdantotekstin. Johdannon ensisijainen tehtävä on kertoa, millaiseen toimintaympäristöön standardia on laadittu ja missä sitä sovelletaan. Johdanto myös kertoo, että osa kv. vaatimuksista täyttyy Suomessa jo lainsäädännön kautta.

Todettiin, että edellisessä standardityöryhmän kokouksessa johdantotekstiin pyydettiin kommentteja, jotka työvaliokunta on sisällyttänyt osin tiivistäen tässä kokouksessa käsiteltävään versioon. Kommentteja toimittivat ELY-keskus, Paliskuntain yhdistys ja Saamelaiskäräjät.

ELY-keskus toi esiin seuraavia huomioita:

- ELY-keskus korosti metsäteollisuuden ja metsätalouden merkitystä Suomessa. Vaikka tietyissä kriteereissä mentiin eteenpäin, on standardia jatkossakin tarve päivittää ekologisen ja sosiaalisen kestävyuden osalta, kuten johdantotekstiin on kirjattu. ELY-keskus on mielellään mukana kehitystyössä.
- ELY-keskusten näkemyksen mukaan kriteereihin tehdyillä muutoksilla ei edelleenkään päästä monimuotoisuustavoitteisiin eikä vapaaehtoisia maanomistajien ekologisempien valintojen tekemistä edistetä riittävästi, joten PEFC-sertifiointia ei tulisi myöskään markkinoida ekologisesti kestäväksi. ELY-keskus korostikin, että koulutuksessa ja markkinoinnissa olisi hyvä tuoda esille, että PEFC määrittelee vain minimitason ja maanomistajia tulisi kannustaa ekologisesti vaikuttavampiin toimenpiteisiin.

Kokouksessa esitettiin alla oleva lisäys johdantotekstin lukuun, joka käsittelee monimuotoisuudelle tärkeitä rakennepiirteitä:

- Korkea metsäpeitteisyys maisematasolla turvaa monien metsälajien runsauden ja kytkeytyvyyden. Varpukasveista mustikkaa voi luonnehtia boreaalisten metsien avainlajiksi. Suoja maanpinnan läheisyydessä on tärkeä metsän rakennepiirre. Tiheiköt ja muu alikasvoksen sekä puuston kerroksellisuuden säästäminen raivauksissa ja hakkuissa ovat menetelmiä, joilla voidaan turvata riittävän suojan säilyminen maanpinnan läheisyydessä.

Esitys sai kannatusta ja se hyväksyttiin.

Todettiin, että johdantotekstiin ei ole muita muutostarpeita. Johdantoteksti on lisätty pöytäkirjan liitteeksi (liite 3).

Standardiluonnoksen rakenne

Todettiin, että standardityöryhmässä on aikaisemmin keskusteltu mahdollisesta siirtymisestä kv. rakenteen (PEFC ST 1003:2018) mukaiseen muotoon. Tuotiin esiin, että työvaliokunta on laatinut alustavan version kv. rakenteen mukaisesta standardiluonnoksesta. Tulee huomioida, että versio on vielä keskeneräinen ja siitä puuttuu mm. kv. standardin teknisiä ja hallinnollisia vaatimuksia koskevia kirjauksia. Tässä kokouksessa esillä olevan version kriteeritekstit perustuvat standardiluonnoksen toisella kuulemiskierroksella olevaan versioon. Mikäli standardityöryhmä päättää rakenteen muuttamisesta, kriteerit päivitetään myöhemmin vastaamaan lopullisia kriteereitä.

Päätettiin, että standardiluonnoksen rakenne muutetaan vastaamaan kv. standardin (PEFC ST 1003:2018) mukaista muotoa.

Päätettiin, että sihteerille ja työvaliokunnalle annetaan valtuudet laatia uuden rakenteen mukainen versio. Työ sisältää tarkistuksen numeroinnin, määritelmien viittausten ja kirjoitusvirheiden osalta sekä tekstin täydennyksen teknisiltä osin niistä asioista, jotka tulevat suoraan kv. standardista.

6) Päätös lopullisen luonnosversion hyväksymisestä

Puheenjohtaja totesi, että standardityöryhmä on käsitellyt standardiluonnoksen toisen kuulemiskierroksen kommentit ja standardityöryhmän sisältä nousseet kriteeristön muutostarpeet.

Päätettiin hyväksyä standardiluonnoksen kriteerit ja liitteet sekä johdantoteksti kokouksessa aikaisemmin käsitellyn mukaisesti.

Päätettiin, että lopullinen luonnosversio muutetaan vastaamaan PEFC ST 1003:2018 -standardin rakennetta.

7) Standardityön loppuunsaattaminen

Standardityön loppuunsaattamisen käytännöt

Auvo Kaivola (PEFC Suomi) piti esityksen PEFC FI -kriteeristön laadinnasta ja siihen liittyvästä kansainvälisestä arvioinnista. Esityksessä käytiin läpi PEFC-kriteeristön laadinnan periaatteita, standardityön tavoitteita, PEFC Suomen toimintaa tarkistettujen kriteerien käyttöönottamiseksi ja kansainvälisen arviointiprosessin vaiheita. Esitys on sisällytetty kokouspöytäkirjan liitteeksi (liite 4).

Kysyttiin, ovatko standardityöryhmän pöytäkirjat julkisesti saatavilla standardityön päätyttyä. ELY-keskus toi esille, että kansainvälinen PEFC vaatii seuraavaa: ”4. Standard-setting

principles: Transparency – relevant documents are publicly available so interested parties can follow developments during and after the process”. Auvo Kaivola totesi, että materiaalit pidetään saatavilla PEFC Suomen verkkosivuilla.

Keskusteltiin standardityön kehittämistarpeista. ELY-keskus toi esille, että kansainvälisen PEFC:n mukaisesti ”Kansalliset standardit laaditaan eri sidosryhmien välisenä yhteistyönä, jossa on tasapuolinen, ihannetapauksissa Yhdistyneiden kansakuntien Agenda 21 määritelmän mukainen, edustus. Laadintaprosessien tulee olla yhteisymmärrykseen pyrkiviä, avoin ja läpinäkyviä, eikä mikään yksittäinen sidosryhmätaho saa olla määräävässä asemassa – ja prosessin tulee tarjota runsaasti mahdollisuuksia osallistumiseen”. ELY totesi, että standardityöryhmän toiminnasta olisi hyvä pyytää palautetta. Muut kuin metsätaloutta edustavat tahot ovat olleet vähemmistössä, ja työryhmästä on puuttunut merkittäviä sidosryhmiä. Vaikka merkittäviäkin parannuksia on saatu erityisesti vesistökriteereihin, muutokset ovat pääasiassa kuitenkin jo voimassa olevia, joka tapauksessa toteutettavia lakisääteisiä velvoitteita, joiden mukaan tulee toimia myös sertifioidun alueen ulkopuolella. Todettiin, että PEFC Suomi luo pysyvän käytännön palautteen keräämiseksi havainnoista standardin käytäntöön soveltamisessa ja standardin sisällön kehittämistarpeista.

Kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Päätettiin, että tämän kokouksen pöytäkirja hyväksytään sähköpostitse. Pöytäkirjan hyväksymisen jälkeen käynnistetään lopullisen luonnosversion sähköinen allekirjoittaminen.

Standardin lopullisen luonnosversion allekirjoittaminen

Jenni Kylmäaho (PEFC Suomi) piti esityksen lopullisen standardiluonnoksen sähköisestä allekirjoittamisesta. Esityksessä käytiin läpi allekirjoittamisen käytäntöjä Visma Sign - työkalulla. Esitys on sisällytetty pöytäkirjan liitteeksi (liite 5).

Keskusteltiin sähköisen allekirjoittamisen aikataulusta. Todettiin, että lopullisen luonnosversion hyväksyminen sähköisellä allekirjoittamisella pyritään saamaan valmiiksi kuluvan vuoden helmikuun puoliväliin mennessä.

Päätettiin varata sihteerille ja työvaliokunnalle oikeus korjata lopullisen luonnosversion mahdollisia teknisiä virheitä sen hyväksymisen jälkeen.

Päätettiin varata PEFC Suomelle oikeus täydentää standardia teknisillä lisäyksillä, mm. viittauksilla muuhun standardisarjaan.

8) Muut asiat

Todettiin, että standardityöryhmä ei vielä hajaannu. Työryhmän edustamien organisaatioiden toivotaan olevan käytettävissä, mikäli kansainvälinen arviointi edellyttää kriteeristön muokkausta.

9) Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.49.

Vakuudeksi

Paavo Pelkonen
puheenjohtaja

Hannes Pasanen
sihteeri

Liitteet

- Liite 1. ELY-keskuksen pitämä alustus lohikalakanta-aineistosta
- Liite 2. Kokouksessa hyväksytty standardiluonnos liitteineen
- Liite 3. Kokouksessa hyväksytty standardiluonnoksen johdantoteksti
- Liite 4. PEFC Suomen pitämä esitys standardityön loppuunsaattamisen käytännöistä
- Liite 5. PEFC Suomen pitämä esitys sähköisen allekirjoittamisen käytännöistä